

Institut za etnologiju i folkloristiku i projekt HRZZ-a *Naracije straha: Od starih zapisa do nove usmenosti*
pozivaju Vas na prijavu panela i pojedinačnih izlaganja za znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem

COVID-19 u humanističkoj perspektivi: mutacije straha i kulturne promjene

Zagreb, 28. i 29. rujna 2020.

Kriza uzrokovana novim koronavirusom izazvala je brojne nezapamćene promjene u organizaciji društvenog života i kulturi svakodnevice. Filozof Jean-Luc Nancy govori o "komunovirusu" koji nas iznova "komunizira", to jest sili da promislamo vrijednosti zajednice, slobode, individualnosti, morala, odgovornosti i dostojanstva čovjeka. Uz pomoć "doktrine šoka" i tržišne logike koja upravlja medijima i posljedičnim afektivnim režimima, dominantni suvremeni strahovi i anksiozni doživljaji eskalirali su u dodiru s novim strahom od bolesti COVID-19 i njezinih društvenih posljedica. Premda ključna za suzbijanje epidemije, medicinska znanja, preporuke i mjere ne mogu preuzeti ulogu simboličkog univerzuma, kulturnih kodova i vernakularnih naracija kojima pojedinci i zajednice razumiju i (iznova) oblikuju poimanje normalnosti i nenormalnosti, opasnosti i sigurnosti, smijeha i žalovanja, bolesti, zdravlja, umiranja i smrti.

U spomenutim okolnostima nužan je promptni analitički odgovor humanističkih disciplina, posebice etnologije, kulturne antropologije, folkloristike, etnomuzikologije i znanosti o umjetnosti, ali i drugih. Poput epidemiologa u potrazi za smjerovima širenja virusa i njegovih mutacija, folkloristi i etnolozi ne nude gotove metamodele ni opće odgovore, nego prate kulturne strategije i taktike održavanja "normalnosti" i mentalnog zdravlja "dan po dan". Etnolozi i folkloristi tragaju za izvorima, komunikacijskim kanalima, (tradicijskim) motivima i funkcijama novih kulturnih reprezentacija te prate načine njihova širenja, njihove mutacije i adaptacije potrebama pojedinaca i lokalnih zajednica u uvjetima poopćenog osamljivanja.

Kao "okrutni optimisti" (Berlant) s povjerenjem u snagu i prilagodljivost ljudskog duha pitamo se što je novo, a što naslijeđeno, što je lokalno, a što globalno, što je (ne)izrečeno u naracijama straha, paranoje i panike te vernakularnog otpora. Tražimo odgovor na pitanje zašto ljudi nikad i nigdje nisu imuni na tradicijsko mišljenje i folklorne predodžbe kojima se pogibeljna "čudovišnost" nepoznate prijetnje pokušava imaginirati i „intimizirati“ te sagledati u širem kontekstu čovjekovog odnosa prema (nad)naravnom. Neizvjesnost, težina i gustoća povijesnog trenutka kojeg živimo iznova otkriva socijalnu, kognitivnu i emocionalnu važnost kulturnih mehanizama, uključujući folklorni proces, kojima čovjek od poznatog gradi zaštitu i (o)branu spram nepoznatog i pogibeljnog.

**NARACIJE
STRAHA**
NARRATING
FEAR

U fokusu ovoga humanističkog skupa su vernakularni, folklorni i umjetnički oblici i žanrovi (usmeni, pisani, glazbeni, izvedbeni, digitalni (weblore) i dr.) koji imaju istaknutu ulogu u oblikovanju novih starih predodžbi, predrasuda i strahova od nepoznatog virusa koji ugrožava pojedince i zajednice. U fokusu je, također, i kultura otpora odozdo, razne strategije održavanja "normalnosti" i mentalnog zdravlja s posebnim naglaskom na odgovor marginaliziranih zajednica i njihove specifičnosti.

Ovim skupom želimo okupiti i povezati istraživače iz različitih disciplina i sredina te potaknuti problemsku refleksiju koja traga za mogućim smjerovima (teorijskog, metodološkog, epistemološkog i "terenskog") istraživanja pandemijske ugroze i promjena koje je ona donijela kulturi svakodnevice. Uz folkloriste, teoretičare i povjesničare književnosti i umjetnosti, etnologue i kulturne antropologe te etnomuzikologe pozivamo da se svojim priložima pridruže i istraživači iz srodnih disciplina (povijesne znanosti, sociologija, psihologija i sl.).

Moguća tematska uporišta:

- uloga folklornih žanrova (glasine, predaje, teorije zavjera) u oblikovanju novih starih predodžbi, predrasuda i strahova
- pandemija i vernakularni oblici otpora strahu (iznutra), discipliniranju i nadzoru (izvana)
- pandemija kao prilika za novi početak (izgradnju humanijeg, solidarnijeg i pravičnijeg društva)
- pandemija kao poticaj za kulturnu regresiju (rasizam, ostracizam, mizoginija, stigmatizacija i mržnja)
- pandemija i glazbene prakse
- pandemijske statistike, natjecateljski diskurs
- pandemije u književnosti, vizualnim i izvedbenim umjetnostima
- personifikacije virusa u digitalnom folkloru
- politička upotreba straha od virusa i bolesti
- pandemija i umiranje
- pandemija, duhovnost i religioznost
- pandemija i stare/nove društvene patologije i društvo isključivanje
- pandemija i obrazovanje
- pandemija i ekonomski i egzistencijalni strahovi (gubitak posla, kreditni dug, starost, samoća, bol, patnja, siromaštvo)
- pandemija i strah od birokracije i represivnog aparata, politike i političara
- pandemija i razobličenje privatnosti; pandemija i nadzor
- pandemija i ugrožene društvene skupine (osobe s invaliditetom, kroničnim i malignim bolestima, osobe treće životne dobi, trudnice, djeca)
- pandemija i utjeha (strategije amaterskih psiholoških pomoći i samopomoći)
- pandemija i nove prakse umjetničkih (kazališnih, glazbenih) izvedbi
- pandemija i novi oblici dostupnosti umjetnosti
- pandemija i životinje; pandemija i priroda

**NARACIJE
STRAHA**
NARRATING
FEAR

Skup će se održati u Institutu za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu, Šubićeva 42, **28. i 29. rujna 2020. godine**. Predviđeno trajanje pojedinačnih izlaganja je najduže 15, a sesija do 60 minuta. U prijavi mora biti navedeno ime i prezime autora, institucija iz koje dolazi te naslov i sažetak izlaganja (do 300 riječi), a u najavi tematske sesije/panela treba prijaviti podatke o svakome izlagачu te naslov i sažetak svakog izlaganja.

Molimo da prijave pošaljete na adresu **jelena@ief.hr** i **ivana@ief.hr** do **25. lipnja 2020.** godine.

Napominjemo da će se Organizacijski odbor strogo držati preporuka nadležnih tijela o sprječavanju širenja zaraze te da će sukladno njima omogućiti i online sudjelovanja ukoliko to bude potrebno.

Organizacijski odbor skupa:

Una Bauer

Naila Ceribašić

Renata Jambrešić Kirin

Ivana Katarinčić

Jelena Marković

Ines Prica

**NARACIJE
STRAHA**
NARRATING
FEAR

